

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Trichoptera (nattsländor), **Familj:** Limnephilidae (husmasknattsländor), **Släkte:** *Ecclisopteryx*, **Art:** *Ecclisopteryx dalecarlica* Kolenati, 1848 **Synonymer:**

Kännetecken

Larven, som kan bli 14 mm lång, har en kort och kraftig, gulvit bakkropp. Huvud och pronotum är rödbruna. Det svagt böjda huset är tillverkat av sand, men är inte slätt. Puppuset är snarlikt larvhuset. Sländan är diskret enfärgad med korta antenner. Framvingens längd är för hanen 10-13 mm. Sländans finhåriga vingar ligger vid vila som ett v-format tak över kroppen. Larven finns inte med i någon nyckel, men Wallace et al., 1990 kan användas, *dalecarlica* "nycklar här ut" som den närstående arten *Ecclisopteryx guttulata* (Pictet, 1834).

Utbredning och status

Arten förekommer i Nord- och Mellaneuropa och finns i hela Skandinavien. I Sverige påträffas den huvudsakligen i Dalarna och Jämtland, men enstaka fynd har gjorts över hela landet. Larver har påträffats i Skåne, Småland, Östergötland, Dalarna och Jämtland. Fullbildade sländor har hittats i Dalarna, Ångermanland, Västerbotten och Torne lappmark.

Ekologi

Larverna med sina hus kryper ofta omkring väl synliga på sandbottnar. Flertalet fynd har gjorts i små, hastigt rinnande vattendrag med sten- och sandbotten, men de har även påträffats i den exponerade strandzonen av en fjällsjö. Vanlig vattenvegetation vid fyndlokalerna har varit kabbeleka (*Caltha palustris*) och olika mossor, av vilka *Fontinalis dalecarlica* dominerat. Stränderna har i huvudsak varit bevuxna med skuggande blandskog. Oftast har arten påträffats tillsammans med dagsländorna *Baetis rhodani*, *Ephemerella aurivillii*, *Heptagenia sulphurea*, *H. dalecarlica* och *Ephemerella danica* samt bäcksländan *Diura nanseni* och nattsländan *Rhyacophila nubila*, d.v.s. en artsammansättning som indikerar mycket rent, syrgasrikt och oförsurat vatten.

Hot

Arten hotas främst av förorening och sannolikt också av strandnära skogsbruk. Den torde även skadas av syrgastärande föroreningar, grumling av vattnet samt av ändrad flödesrytmik.

Åtgärder

Det är viktigt att arbeta internationellt för en minskning av svavel- och kväveutsläppen. Vid de vatten som idag hyser arten bör man bilda blandskogsbevuxna skyddszoner längs stränderna samt undvika reglering. Vidare bör verksamheter som leder till grumling av och/eller syrgasbrist i vattnet undvikas. Några av de vattendrag som idag hyser arten kan vara i behov av snara kalkningsåtgärder för att trygga dess fortlevnad i nuvarande numerär.

Litteratur

- Degerman, E., Fernholm, B. och Lingdell, P-E. 1994. Bottenfauna och fisk i sjöar och vattendrag. *Naturvårdsverket rapport nr 4345*: 119, 192.
- Gullefors, B. 1988. Förteckning över Sveriges nattsländor (*Trichoptera*), med fyndangivelser för de nordliga landskapen. *Ent. Tidskr.* 109:71–80.
- Illies, J. (ed.) 1978. *Limnofauna Europaea*. 2nd edn. Fisher, Stuttgart.
- Malicky, H. 1983. Atlas of European *Trichoptera*. *Dr. W. Junk Publishers. The Hague-Boston.-London*. 298pp.
- Wallace, I.D., Wallace, B. & Philipson, G.N. 1990. A key to the Case-bearing Caddis Larvae of Britain and Ireland. *Freshw. Biol. Ass. No.51*. 237pp.

Författare

Eva Engblom & Pär-Erik Lingdell 1995. © ArtDatabanken, SLU 2006.